

ҲИЗБҲОИ СИЁСӢ ВА НИЗОМИ ОМЕХТАИ ИНТИХОБОТ

Динамикаи дигаргунсозии пайвасти ва зина ба зинаи демократӣ, ки дар Ўзбекистон ба амал меоянд, баланд шудани сатҳи маданияти ҳуқуқӣ ва сиёсӣ аҳоли, камолоти ниҳодҳои ҷамъияти шахрвандӣ, пурзӯр шудани нақши ҳизбҳои сиёсӣ либерализатсия ва тақмили минбаъдаи қонунгузории интихоботи кишварро тақозо мекунад.

Таҳлили асосҳои конституционӣ ва қонунгузории низоми интихобот нишон медиҳад, ки Ҷумҳурии Ўзбекистон андозаҳои байналмилалиро ба низоми ҳуқуқӣ худ пайвасти ҷорӣ менамояд ва эътироф месозад, ки ҷамъияти намунаи ҳақиқӣ ба ҳифзи ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шахрванд, рушд ва тақмил додани институтҳои демократии ҳошишу иродаи мардум, қоидаҳои табиқӣ онҳо мувофиқи тамоюл ва меъёрҳои умумиҷамъиятӣ ҳуқуқи байналмилалӣ дар асоси Конституцияи миллии ва ҳуқуқҳои ҳуқуқӣ мақсад ва ҳадаҳои ҳақиқӣ, яъне аз шарҳҳои ҷудонопазирӣ суботи иҷтимоӣ ва тақмили минбаъдаи ҳамкорӣ байни давлатҳо ба ҳисоб меравад.

Қонунгузории амалкунандаи Ўзбекистон дар бораи интихобот ҳусуниятҳои ҳаёти имрӯзӣ ҷамъаи Ўзбекистон, анъанаҳои онро инъикос намуда, ба ҳамаи шахрвандон ва ҳизбҳои сиёсӣ барои иштирок дар идоракунии давлат ва ҷомеа имконияти ваъсе фароҳам меорад.

Дар натиҷа дар солҳои охир нақши интихобот, инчунин таъсири ҳизбҳои сиёсӣ ба сифат ва самаранокии қарорҳои қабулкардаи парламент ба таври назаррас афзоиш ёфт. Дар Олий Маҷлиси Ҷумҳурии Ўзбекистон фаъолияти фраксияҳои ҳизбҳои сиёсӣ торафт пурзӯр мешавад. Муборизаи байни фраксияҳо вусъат меёбад, ки ин дар баланд шудани нуфузи

ҳизбҳои сиёсӣ ва сифати ҳуҷҷатҳои қонунгузории қабулшуда намоён мешавад, ки дар айни ҳол иштироки манфиатдор ва фаъоли ҳизбҳои амалкунандаи сиёсиро дар интихобот таъмин менамояд. Ба сифати институтҳои мустақили ҷамъияти шахрвандӣ ҳизбҳо даъват шудаанд, ки дар ташкил ва табиқӣ ҳокимияти давлатӣ нақши назаррас бозанд. Таҷрибаи ҷаҳони рушди низоми намоёндагӣ аз он далолат медиҳад, ки бидуни иштироки ҳизбҳои сиёсӣ фаъолияти парламент байриимкон аст, зеро онҳо манфиату иродаи халқро ифода мекунад.

Ташкил ва инкишофи ҳизбҳои сиёсӣ ва низоми дахлдорӣ интихоботӣ дар аксар кишварҳои ҷаҳон дар шароити низоми маҷоритарии интихоботӣ ба амал омад. Баробари мустақам шудани ҳизбҳо ва инкишофи дуру дарози бисёрҳизбӣ низоми муносиб ва айни ҳол омехтаи интихоботӣ пайдо мешавад. Зеро, низоми омехтаи интихоботӣ ба пурзӯр гардидани фаъолияти ҳизбҳои сиёсӣ, иштироки бевоситаи онҳо дар ташаққули парламент, қабули қонунҳо ва қарорҳои дорои аҳамияти давлатӣ мусоидат менамояд.

Ба ҳонандани тавзеҳ додани ҳусуниятҳои фарқкунандаи низоми интихоботиро бамаврид мешироҳем.

Ҳамин тариқ, низоми омехтаи системаҳои мутаносиб ва

маҷоритариро дар бар мегирад. Як қисми мандатҳо аз рӯи системаи мутаносиб, дигараш аз рӯи системаи маҷоритарӣ тақсим карда мешавад.

Низоми маҷоритарӣ усули муайяни натиҷаҳои овоздиҳӣ мебошад, ки дар он барои гирифтани мандат аксарияти овозҳои қонунӣ зарур аст. Илова бар ин ду намунаи ҷудодорад: аксарияти нисбӣ ва аксарияти мутлақ.

Низоми маҷоритарии аксарияти нисбӣ пешбини менамояд, номзадҳои, ки дар алоҳидагӣ аз ҳар рақибаш бештар овоз гирифтааст, интихобшуда ҳисобида мешавад.

Низоми маҷоритарии аксарияти мутлақ: номзад бояд барои интихоб шуданаш аксарияти мутлақӣ овозҳои дар ҳамаи интихоботӣ дода шударо (50 фоиз + 1 овоз) гирад. Бартаъри ин низоми сода будани муайян кардани ғолиб, камбудӣ — паст будани намоёндагии овозҳо мебошад.

Низоми таносуби интихоботӣ усули муайян кардани натиҷаҳои овоздиҳӣ мебошад, ки ба принципи тақсими курсҳои мутаносибан ба шумораи овозҳои гирифтаи ҳар як ҳизб асос ёфтааст.

Дар ҷаҳон низоми ҳавзаҳои калон ташкил карда мешавад, ки аз ҳар қадоме онҳо якчанд депутат интихоб карда мешавад. Аксар вақт тамоми мамлакат ба ҳавзаҳои интихоботӣ тақсим меёбад. Интихобот танҳо дар асоси ҳизби баргузор мешавад: овоздиҳӣ аз рӯи рӯйхати ҳизбӣ сурат мегирад, аҳоли на ба тарафдорӣ номзадҳои мушаххас, балки ба ҳизбҳои сиёсӣ овоз медиҳад.

Дар бораи ҷуғрофияи паҳншавии низоми омехтаи интихоботӣ дар ҷаҳон суҳан ронда, метавон қайд кард, ки Арманистон, Хорватия, Гурҷистон, Венгрия ва Литва аз низоми омехта истифода мебаранд.

Дар Америкаи Лотинӣ, Боливия ва Венесуэла низоми омехта қабул шудааст. Ба ғайр аз демократияи нав дар ҷаҳон тартиботи демократӣ ба мисли Италия, Чопон ва Зеландия нав низоми интихоботӣ ба нафъи низоми омехта иваз карда мешавад. Олмон яке аз аввалинҳо шуда соли 1953 низоми омехтаи интихоботиро ҷорӣ карда буд.

Ба тӯлаи имконияти пайвасти ҳусуниятҳои ҳизбӣ интихобот бо нигоҳ доштани тамоили намоёндагии индивидуали низоми омехтаи интихобот иродаи интихобкунандагонро пурратар инъикос мекунад. Дар ҷаҳон таносуби барои мамлакат зарурӣ дар байни системаҳои ҳизбӣ интихобӣ таҳминӣ ҳисоб карда, ба ҷудодорад мешавад.

Дар Ўзбекистон низ ҷустуҷӯи оптимали модели ҳамаҷангӣ интихобот ва иштирок дар он идора дорад. Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон дар мулоқот бо депутатҳо 6 март соли 2023 гузаштан ба интихоботӣ омехтаро барои баланд бардоштани нақши ҳизбҳои сиёсӣ пешниҳод кард.

Дар таҳрири нави Конституция (моддаи 92 боби XVIII), ки ба Олий Маҷлиси Ҷумҳурии Ўзбекистон бахшида шудааст, бевосита дар бораи Палатаи қонунгузории Ҷумҳурии Ўзбекистон суҳан меравад, гарчанде низоми интихоботӣ махсус муайян карда нашудааст. Дар ин меъёр истиноди «мувофиқи қонун», яъне ба Кодекси интихобот мавҷуд аст. Мувофиқи моддаи 67-уми Конституцияи Ўзбекистон Палатаи қонунгузорӣ аз 150 вакил иборат аст, ки ба муқдари 5 сол интихоб мешавад; 75 нафар аз рӯи ҳавзаҳои акмандатии интихоботӣ, ҳафтоду панҷ дар асоси рӯйхати ҳизбӣ мутаносиб ба шумораи овозҳои, ки ба тарафдорӣ ҳизби сиёсӣ дар як ҳавзаи ин-

тихоботӣ дода шудаанд. Ин системаи омехтаи интихоботиро дар назар дорад, ки дар он нисфи курсҳои дар парламент аз рӯи системаи нисбӣ аксарият бо як ғолиб ва нисфи дигар мувофиқи низоми мутаносибӣ рӯйхати ҳизбӣ тақсим карда мешавад.

Маълум аст, ки мақсад аз низоми омехта муттаҳид кардани афзалиятҳои низоми интихоботӣ ва дар сурати имконназир бартараф намудани камбудиҳои онҳо мебошад. Аз рӯи системаи таносуби интихоботӣ як қатор бартариҳои рушд ва фаъолияти ҳизбҳои сиёсӣ дар рақобати байниҳизбӣ дар маъракаи интихоботӣ медиҳем, ки яке аз интихоботӣ асосии ҷомеаи шахрвандиро дар кишварҳо, ки анъанаҳои демократӣ муқаррар шудаанд, намоёндагӣ мекунад.

Дар Ўзбекистон 5 ҳизби сиёсӣ расман сабти ном шудаанд: Ҳизби халқӣ-демократии Ўзбекистон, Ҳизби сотсиал-демократии «Адоллат», Ҳизби демократии «Миллий тикланиш», Ҳизби либерал-демократӣ ва Ҳизби экологии Ўзбекистон. Таҷрибаи байналмилалӣ шаҳодат медиҳад, ки интихоботӣ омехта дар вазияти рақобати катъӣ байни ҳизбҳои сиёсӣ баргузор мебард. Рафти муборизаҳои пешазинтихоботӣ ҳизбҳо ба он мусоидат мекунад, ки интихобкунандагон ба барномаи пешазинтихоботӣ ҳизбҳо, ки ба ҳалли мушкилоти дақиқи минбаъдаи илҳоти ҷамъияти сиёсӣ демократӣ ниғаронда шудаанд, инчунин қобилияти иштироки фаъолан номзадҳо дар табиқӣ нақшаҳои онҳо афзалият медиҳанд.

Омонулла
МУҲАММАДҚОНОВ,
доктори илмҳои
ҳуқуқшиносӣ.

Дар яке аз оилаҳои ҷомеаи шахрвандони маҳаллаи «Ҷўйинав»-и ноҳияи Шофирконии вилояти Бухоро, ки сарвараш Ботир Отаев мебошад, чандест, ки қорво парвариш карда мешавад.

Албатта, ин қор меҳнати бисёр талаб менамояд. Узви оила Баҳора Отаеваи ҷавон бино ба тавсияи ҷавони ҳоким аз бонк ба миқдори 35 миллион сўм вом гирифта, қорро ташкил карда буд, ки имрӯз самарайи худро дода истодааст. Дар ҳоҷаги теъдоди қорвои калони шохдор ба 25 сар расидааст.

Аъзои ҳоҷаги дар шафати молхона мурғона низ сохтаанд, ки ҳоло теъдоди мурғҳо 200 сарро ташкил медиҳанд.

Отаевҳо имрӯз натавонанд оилаи худ, балки аҳолии деҳаро низ бо гӯшти хушсифати парҳезӣ ва тухм таъмин менамоянд.

Аз телеграмм-каналҳои ҳокимияти вилояти Бухоро.

Қарор ва шарҳ

БА НИШОНДИҲАНДАҲОИ РЕЙТИНГӢ ПАЙВАСТАНИ ҲАВАСМАНДАРДОНӢ ДАР БАЙНИ СОҲИБКОРОН МУҲИТИ СОЛИМИ РАҚОБАТРО БЕҲТАР МЕКУНАД

Аз қорӣ шудани рейтингҳои устувории субъектҳои соҳибкорӣ муддати зиёд нагузаштааст. Шарҳи имрӯза бевосита ба ин мавзӯ иртибот дорад, бинобар ин мо ба таври мухтасар ба он дахл мекунем.

Рейтингҳои маъмур дар муайян кардан ва додани имтиёзҳои иловагӣ ба соҳибкоре, ки тибқи талаботи қонун фаъолият мекунанд, муҳим аст. Дар доираи рейтинг, соҳибкорон ба категорияҳои муайян тақсим карда мешавад. Ҳавасмандгардонӣ низ мувофиқи он сурат мегирад.

Мо аз ҳарфи умумӣ қаноатчи карда, дар бораи ҳолатҳои мушаххас гап мезанем. Минбаъд субсидия, имтиёз ва сабукиҳои андоз ва гумрук ба соҳибкорон бо назардошти дараҷаи рейтингҳои онҳо тақсим карда мешавад. Дараҷа ҳар қадар баланд бошад, ҳамаи қадар хуб аст. Шароити мусоид фароҳам оварда мешавад. Ин як меъёри одилона аст.

Аз зинаҳои рейтинг баромадан осон нест. Агар содатарин ифода намоём, ин мисли обрӯ аст — зарра-зарра ҷамъ карда мешавад. Баъзан ин «мартаба» новобаста ба соҳибкор, ғайриҷашмдеш метавонад поён равад. Дар ин сурат масъала ба даст овардани ҳавасмандгардониро чӣ тавр ҳал кардан мумкин аст?

24 майи соли 2024 қарори Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон «Дар бораи ҷорикорҳои иловагӣ оид ба тақмил додани тартиби ба субъектҳои соҳибкорӣ тақдим намудани субсидия, имтиёз ва сабукиҳо» қабул гардид. Бар асоси ин ҳуҷҷат, мо ба саволҳои худ дар ин мавзӯ посух хоҳем ҳуҷҷат.

Бинобар тартиби дахлдорӣ рейтинг дар платформаи электронии «Рейтингҳои устувории соҳибкорон»-и қумитаи андоз тавассути табодули ҳамаи байниҳизбӣ ба тарқи автоматӣ ташаққул меёбад. Соҳибкорони тоифаи дорои аз як то се баҳои «А» дорои рейтингҳои баландтарини устуворӣ ҳисобида мешавад. Ин тартиб бо тартиби алифбо поён меравад. Аз як то се «В» суботи миёна, аз як то се «С» устувории қаноатбахш, категорияи ягонаи «Д» суботи пастро ифода мекунад. Ин категорияҳо дар тартиби дахлдор имтиёзо мегиранд.

Аз рӯи рейтингҳои устуворӣ субъектҳои соҳибкорӣ аз

рӯи даҳ меъёр ба тоифаҳои тақсим мешаванд, — меъёри сардори раёсати Вазорати иқтисод ва молияи ҷумҳурии Чалолддин Аминбоев. — Аз ҳама поён зинаи «А» ҷой мегирад. Ҳоло масъалаи табиқӣ субсидия, имтиёзҳои андоз ва гумрук, инчунин сабукиҳои ба субъектҳои соҳибкорӣ устуворӣ баррасӣ мешавад. Имтиёзҳо ба субъектҳои соҳибкорӣ дорои як дараҷаи «В» ва аз он баланд дода мешавад.

Ба нишондиҳандаҳои рейтинг пайвастанӣ ин гуна қорҳои дастгирӣ, ки аз ҷониби давлат дода мешавад, дар байни соҳибкорон ба бехтар гардондани муҳити рақобати шаффоф, солим хидмат мекунад.

Воқеан, ин ҳуҷҷат барои ваъсе намудани сафи андозсупорандагон, ки рейтингҳои баланд доранд, хидмат мекунад. Дар соҳаҳои иқтисодиёт нишондиҳандаҳои баланд ба қайд гирифта мешавад. Ин ба таъсиси ҷойҳои нави қорӣ мусоидат мекунад.

Мо дар ибтидои суҳанамон як ҷиҳатро таъкид намудем. Яъне, дар баъзе мавридҳо битуди назорати ҳудди субъектҳои соҳибкорӣ баъзе пардохтҳо ба таъхир меафтад. Метавонад иҷрои сари вақти шарҳномаҳои дахлдор таъмин карда нашавад. Ҳангоми ҷунин раваанд

шаванд. 75 нафар депутати боқимонда бошанд, ба депутати Олий Маҷлис аз рӯи ҳавзаҳои интихоботӣ ягона мутаносибан ба овозҳои, ки ҳизбҳои сиёсӣ додаанд, дар асоси рӯйхати номзадҳои, ки ҳизбҳои сиёсӣ пешниҳод кардаанд, интихоб карда мешавад.

Микдори бонувон аз рӯи ҳавзаҳои интихоботӣ яқмандата, айни замон, номзадҳои, ки ҳизбҳои сиёсӣ пешниҳод кардаанд, бояд камаш 40 фоизи номзадҳо ба депутати ташкил намоёнд. Дар рӯйхати пайиҳаи ҳизбҳо аз ҳар панҷ нафар номзад бояд камаш 2 нафар бонувон бошанд.

Интихоботи Шӯроҳои депутати вилоятӣ, ноҳиявӣ ва шаҳрӣ аз рӯи округҳои интихоботӣ яқмандатаи ҳудудӣ дар асоси бисёрҳизбӣ ба муддати панҷ сол гузаронида мешавад.

Раиси КМИ дар бораи соҳитри иттилоотӣ «E-Saylov» низ маълумот дод, ки он ба сифати навигатори технологияи иттилоотӣ эътироф мешавад. Тавассути ин соҳитри иттилоотӣ дар бештар аз 60 нафъ муносибатҳои комиссияҳои интихоботӣ бо ҳизбҳои сиёсӣ, назораткунандагон ва вакилони ВАО пурра ба тарзи электронӣ ба амал бароварда мешавад.

Платформаи маъмурӣ рақамнок нафақат қарарҳои сода намуда, пешриҳои қоғазбозии бюрократияро мегирад, балки муҳити интихоботиро шаффоф сохта, харитаҳои интерактивиро тақдим менамояд.

Дар брифинг алоҳида таъкид гашт, ки тамоми қорабинҳои вобаста ба омодагӣ ва баргузори интихобот ба тарзи қушод ва ошқоро сурат мегиранд.

Шиори «Интихоби ман — Ватани ободам» нафақат рӯи интихоботи пешистода, инчунин рӯи давр дар Ўзбекистон Навро ифода менамояд.

Мувофиқи моддаи 128-уми Конституцияи Ўзбекистон ва моддаҳои 14, 36-уми Кодекси интихоботӣ интихоботи Палатаи қонунгузории Олий Маҷлис ва интихоботи Шӯроҳои депутатҳои маҳаллӣ 27 октябри соли 2024 рӯзи яқнахон баргузор мебардад.

М. ШОДИЕВ,
муҳбири «Овози тоҷик».

Супоришоти Президент — дар амал

ЛОИҲАҲОИ САРМОЯГУЗОРӢ: ҚАДАМҲОИ ҚАТӢ ДАР САМТИ СОДИРОТИ МАҲСУЛОТ

17 июли соли қорӣ дар ҷамъомади видеоселекторӣ, ки таҳти раёсати Президент баргузор гардид, суръати афзоиши иқтисодӣ дар минтақаҳо ва соҳаҳои ниҳилои аввал таҳлил гардид, инчунин вазифаҳои афзалиятнок то охири сол баррасӣ шуданд.

Соли қорӣ дар вилояти Тошканд аз ҳисоби 113 лоиҳаҳои истеҳсоли фаро гирифтани сармояҳои бевоситаи хориҷӣ ва қорҳо ба маблағи умумии 1 миллиард 265,8 миллион доллар ба нақша гирифта шудааст.

Аз ҷумла, дар ҳамакӣ бо сармоягузoron аз кишварҳои Чин, Русия, Олмон, Сингапур ва Туркия қорхонаҳои нави сановати ба қор андохта шуданд: масалан Zhong Peng Ceramics Group International оид ба истеҳсоли маҳсулоти сафолӣ дар Ангрен, Zhongdi Decoration new Materials CO оид ба истеҳсоли профило

дар Нурафшон.

Инчунин қорхонаи Sharq Tubes дар шаҳри Чирчиқ ба маблағи 30,6 миллион доллар ба Туркия, Озарбойҷон, Молдова қубурҳои мисӣ содир намудааст. Ҳангоми таҳлили саъю қуиш дар ин самт маълум шуд, ки ба Русия ба маблағи 223,1 миллион доллар, Туркия — 76,6 миллион доллар, Қазоқистон — 44,8 миллион доллар маҳсулот содир шудааст. Дар навбати худ 86 намунаи маҳсулоти нав, ки дар вилояти Тошканд истеҳсол мешаванд, ба бозорҳои ҷунин кишварҳо ба мисли Бангладеш, Лаос, Непал ва Чопон бароварда шуданд.

Мувофиқи супоришоти дахлдорӣ сарвари давлат тӯли солҳои охир ҳайат аз вилояти Тошканд ба мақсади роҳандозии ҳамакӣ мутобиқан судманди иқтисодӣ ба хориҷи кишвар сафарҳои қорӣ анҷом медиҳанд. Аз ҷумла, дар қарарҳои сафари намоёндагонии доираҳои қорчаллонии минтақа ба Ҷумҳурии Мардумии Чин дар маҷмӯъ 91 созишномаи сармоягузори ба маблағи 6,2 миллиард доллар ба имзо расид.

Оянда дар ноҳияи Оҳангарон дар соҳаи электротехника, сановати ҷарму пойафзол, қоркарди амики мис, маъданҳои нодир ва дигар қонҳои маъдани бисёр лоиҳаҳо ба нақша гирифта шудааст. Ба шарофати қорҳои анҷом додашуда дар назар аст, ки то охири соли қорӣ ҳазорҳо қойҳои нави қорӣ таъсис дода шаванд.

Абдулазиз МУСОЕВ,
муҳбири ЎзА.

ФОРУМИ СОҲИБКОРОН БА ВУҚЎ ПАЙВАСТ

Дар Кохи виллояти театру концерти ба номи Ислон Каримови шаҳри Фарғона бо иштироки намоёндогони доираҳои соҳибкории виллоят ва Шоҳигарии Таиланд форуми соҳибкорон баргузор гардид.

Ҳайати Шоҳигарии Таиландро директори департаменти Вазорати қорҳои хориҷӣ дар умуми Осиёи Ҷанубӣ, Шарқи Наздик ва Африқо Псуист Вонгсурават роҳбарӣ намуд. Дар форум ҳудуди 20 нафар намоёндогони ҳафт ширкати бонуфузи он ширкат варзиданд, ки дар соҳаҳои тиб, сайёҳӣ, тижорат, нақлиёт логистика ва энергетика фаъолият мекунанд.

Дар чорабинӣ муовини ҳокими виллоят Хуршедҷон Аҳмадов суҳанронӣ намуд. Ӯ қайд кард, ки миёни виллояти Фарғона ва Шоҳигарии Таиланд рабобити наздики дӯстӣ ва ҳамкориро иқтисодӣ ба роҳ монда шудааст, ки беш аз пеш ру ба рушду нумӯ меоярад.

Дар солҳои охир бо иштироки сармояҳои Шоҳигарии Таиланд дар виллояти мо чор қорхона таъсис додаву ба фаъолият оғоз намуд. Ширкати «Royal Thai Group» аз шумораи ҳамаи қорхонаҳо мебошад. Маъблаг, ки сармоягузориҳои Шоҳигарии Таиланд барои қорхонаҳои марбутӣ санаоти насосӣ ва соҳаи сайёҳӣ ворид кардаанд, 28,5 миллион доллари амрикоиро ташкил мекунанд, – гуфт Хуршедҷон Аҳмадов.

Дар чараёни форум соҳибкорон ба фаъолсозии ҳамкориро тижоратиро иқтисодӣ ва

сармоягузори, роҳандозии ҳамкориро миёни палатаҳои савдо ва густириши робитаҳои шарикӣ миёни доираҳои соҳибкории виллояти Фарғона ва Шоҳигарии Таиланд таваҷҷуҳи хос зоҳир намуданд. Гузашта аз ин, байни соҳибкорон перомони татбиқи лоиҳаҳои муштаракӣ амикгардонии робитаҳои фарҳангӣ-гуманитарӣ ва таҷрибаивазкунӣ дар соҳаи хидматрасониҳои сайёҳӣ низ таъбулди назар сурат гирифт.

Барои иштирокчиёни форуми мазкур муаррифии рушди устувори иқтисодиёт, салоҳияти инвестиционӣ, шабакаҳои асосии санаот, мушаххасоти сармояҳои хориҷӣ ва нишондодҳои савдои беруна, минтақаҳои озоди санаоти виллоят низ хеле хотирмон буд.

Дар ҷаҳорҷӯи форуми соҳибкорон меҳмонони таиландӣ бо намоишгоҳи маҳсулоти истеҳсоли виллоят шинос шуданд. Инчунин дар доираи он мулоқотҳои В2В низ баргузор гардид, ки барои роҳандозии ҳамкориро дар соҳаҳои гуногуни иқтисодӣ тижоратӣ ва сайёҳӣ имкониятҳои азим фароҳам хоҳад овард.

Мирасрор АХРОРОВ,
мухбири «Овози тоҷик».

Виллояти ФАРҶОНА.

Дар ҷамъомади васеи Шӯрои «Маънавият ва маърифат»-и ҷумҳурӣ 22 декабри соли 2023 бобати талабҳои замон омода сохтани нуқтаҳои фарҳангӣ дар шаҳру ноҳияҳо назди маъсулон вазифа гузошта шуда буд. Бинобар ин дар ноҳияи Вобқанд Маркази маданияти рақами 27-уми ноҳия ҳамчун Маркази фарҳанги намунавии ноҳия аз нав созон ёфт.

МАРКАЗИ ФАРҲАНГ ДАР ВОБҚАНД

Барои ин аз ҳисоби бучаи маҳаллӣ маблағ ҷудо гардид. Дар натиҷа дар он ҷо барои мазмуннок гузаронидани вақти холии ҷавонон толори замонавӣ кино ташкил шуд. Бо мақсади мукамалтар намудани фонди китобхона беш аз 500 нусха адабиёти бадеӣ оварда шуд. Иборат аз 7 намуна 48 асоби мусиқии миллий, барои дастаи маҳфило низ даҳҳо ҷуниб воситаҳо, ҷароғҳои сахна дастрас гардид, студияи сабти овоз ташкил карда шуд.

Нихоят маркази намунавии маданият таҷдид ёфт ва ҷанде пеш маросими қушодашавии он ба амал омад. Дар он ҷонишини ҳокими виллоят Ботирҷон Шаҳриёров, ҳокими ноҳия Фарҳод Умаров ба суҳан баромада қормандони соҳа, собиқадорони меҳнат, ҷавонон ва падару модарони онҳоро бо дастрасшавии маркази нав – имкониятҳои наву мувоваққият намуданд.

Амрулло АВЕЗОВ,
мухбири «Овози тоҷик».

Виллояти БУҶОРО.

МАКТАББАЧАИ ЎЗБЕКИСТОН ДАР ОЛИМПИАДАИ УМУМИҶАҲОНӢ ҒОЛИБ ШУД

Ҳамватани мо Райёна Иброҳимова дар давраи ниҳонии Олимпиадаи умумиҷаҳонии забони немисӣ, ки дар шаҳри Гёттенгени Олмон баргузор шуд, мақоми аввалро касб кард.

15-22 июл хонандаи мактаби 4-уми шаҳри Андиҷон Райёна Иброҳимова дар олимпиадаи калонтарин аз забони немисӣ, ки бо иштироки зиёда аз 100 нафар донишдӯзони синну солалаш аз 14 то 17-солаи 62 кишвари ҷаҳон баргузор гардид, ҳамаи марҳилаҳоро бомувафқият анҷом дода, дар сатҳи мувофиқ сазовори ҷойи аввал гардид.

Ғолибони олимпиада тахти шиори «Бо мо бимонед! Ояндаро бо ёрии дониш бунёд намоед» дар сатҳҳои дахлдори забонӣ яқоя ба ҳамватанамон Маҳеҳ Хон (Бангладеш) ва Ана Котевска (Македонияи Шимоли) гардиданд.

Дар озмуни байналмилалӣ натавонӣ дониши забони немисӣ, балки салоҳияти байнифарҳангӣ, қобилияти қор дар даст ва эҷодкорӣ баҳогузори шуд.

Қобили зикр аст, ки Олимпиадаи умумиҷаҳонии забони немисӣ «IDO» дар ду сол як маротиба аз ҷониби Донишқадаи

Гётте дар ҳамкорӣ бо Ассотсиатсияи байналмилалӣ омузгорони забони немисӣ ташкил карда мешавад.

IDO-2024 тахти сарпарастии шаҳрдори Гёттинген Пётр Бройстедт дар ҳамкорӣ зич бо Осорхонаи дониш ва Форуми дониши Донишгоҳи Гёттинген баргузор шуд.

Донишҷӯёро ботачрибатарин омузгорони забони немисӣ аз кишварҳои худ ҳамроҳӣ мекарданд. Дар рафти олимпиада барои омузгорон семинарҳои омузишӣ оид ба технологияҳои наватарини педагогӣ дар соҳаи таълими забони немисӣ ҳамчун забони хориҷӣ ташкил карда шуданд.

Сафорати кишварамон ҳамватанамон ва омузгори ӯро бо мувафқият дар Олимпиадаи ҷаҳонии забони немисӣ самимона табрик гуфта, ба онҳо дар фаъолияти минбаъдаи таълимӣ ва касбияшон қомебихо таманно намуд.

Олимпиадаи ҷаҳонии забони немисӣ бори нахуст соли 2008 дар Дрезден баргузор шуда буд ва баъдан дар ҳар ду сол як маротиба дар шаҳрҳое, ки Донишқадаи Гётте дар Олмон ҷойгир аст, баргузор мешавад. Олимпиада аллакай дар Берлин, Гамбург, Франкфурт назди Майн ва Фрайбург баргузор шуда буд.

АИ «Дунё»,

БЕРЛИН.

Дар пойтахти Испания мусобиқаҳои байналмилалӣ оид ба арифметикаи менталӣ баргузор шуд, ки дар он намоёндогони Ўзбекистон ширкат доштанд.

ХОНАНДАГОНИ ЎЗБЕКИСТОН ДАР МУСОБИҚАИ АРИФМЕТИКАИ МЕНТАЛӢ ПИРӢЗӢ БА ДАСТ ОВАРДАНД

Дар чорабинӣ, ки аз ҷониби мактаби байналмилалӣ «ALPHA Mental Arithmetic» ташкил карда шуд, намоёндогони 20 кишвар – Олмон, Хорватия, Малайзия, Бритониёи Кабир, Филиппин, Юнон, Чин, Канада, Ҳиндустон, Гватемала, Португалия, Ирландия, Русия, Венесуэла, Ўзбекистон, Эквадор, Панама, Испа-

ния, Бангладеш ва Мексика иштирок карданд.

Дар ин мусобиқаи иштирокчиё аз Ўзбекистон ҷойи якумо гирифтанд. 13 нафар иштирокчиёне, ки аз Тошканд омада, барои омодагӣ ба ин чорабинӣ байналмилалӣ заҳмат кашиданд, тахти роҳбарии намоёндои генералӣ ва сармураббии Барномаи байналмилалӣ АЛО-НА дар Ўзбекистон Динара

Ҳақимова самарабахшии садфиза нишон дод.

Аз 13 нафар иштирокчиёи мусобиқа дар Ўзбекистон 13 нафарашон ҷом ва мувофотҳои олиро соҳиб шуда, ҳар дафъа ба сахна баромада, парчами Ватани моро баланд бардоштанд.

АИ «Дунё»,

МАДРИД.

ХАБАРҲО

НОҲИЯИ УЙҶӢ БА ҲУДУДИ АЗ БЕКОРОН ХОЛӢ ТАБДИЛ МЕӢБАД

Назар ба маълумотҳо, дар ҶШМ «Соку»-и ноҳияи Уйҷии виллояти Намангон 3127 нафар аҳоли умр ба сар мебарад.

Дар 824 хонадон аз китбаи наздиҳавлӣ ҳосили дилҳо ба даст оварда мешавад. Ҳокими виллоят Шавкат Абдураззоқов дар маҳаллаи Бӯёгон ривочи санаоти маҳаллиро омӯхт. Маълум гашт дар ин маҳалла ҷамъ 16-то сеҳи дӯзандагӣ, ду сеҳи меҳелбарорӣ, 4 сеҳи дуредгарӣ, ду маҷмӯи паррандапарварӣ, 6-то маҷмӯи чорводорӣ самаранок фаъолият мебарад.

Соҳибкорон айнаи замон дар самтҳои пазандагӣ, гулпарварӣ ва боғдорӣ муваффақ мешаванд. Баробари ҳамаи дар «Соку» рӯйхати 87 нафар муҳорирон аниқ шуда бошад, аз онҳо 43 нафарашон ба зодгоҳ баргаштанд ва шуғл пайдо карданд.

Танҳо дар ҳудуди ҶШМ «Дӯзандагони Бӯёгон», ки муассисаш Нозимҷон Ҳотамов мебошад, альон наздик ҷиҳил нафар занону духтарон қор мекунанд. Сеҳ маҳсулоти трикотаҷ мебарорад. Айни замон дар ин ҷо либосҳои мавсимӣ дӯхта шуда, онҳо дар бозори маҳаллӣ харидор пайдо мекунанд. Ҳокими виллоят аз ин сеҳ низ дидаи кард. Ҳамчунин ба хонадони истиқоматкунандаи маҳаллаи Муборак Давлаталӣ Давронов дар доираи лоиҳаи «Ифтихори маҳалла» таширф овард. Фарзанди ин хонадон Асадбек Урунов ба наздикӣ ба муқофоти давлатии «Мард ӯғлон» сазовор шуда буд.

САҲМИ МОЛИЯВИИ БОНКИ ИСЛОМИИ РУШД ДАР ТАЪМИРИ РОҲ

Дар равнақи роҳсозии Ўзбекистон саҳми Бонки исломии рушд торафт эҳсосишаванда мегардад.

Раиси Кумитаи роҳҳои автомобилӣ Чамшед Турсунов бо роҳбарии миссияи Бонки исломии рушд Эмре Эсер воҳурд ва барои ин ба вай миннатдорӣ изҳор намуд. Қайд кардан бамаврид аст, ки маҳз бо кумаки молиявии ин бонк қисми 24 – 192-и роҳи автомобилӣ «Даштобод–Зомин–Ғаллаарал» аз таъмир бароварда шуд. Дарозии роҳ 158 километрро ташкил менамояд.

М. ШОДИЕВ,
мухбири «Овози тоҷик».

Дар виллояти Сурхондарё ба муносибати 33-юмин солгарди истиқлоли кишварамон тахти шиори «Мо яқшо шавем – ҳалқи ягонаем, ваҳдат қунем – Ватанем!» «Ҷашнвораи маънавият» баргузор мешавад.

Дар доираи ҷашнвора як қатор лоиҳаҳои иҷтимоӣ, аз ҷумла, оммавӣ гардондани китобхонаи дар байни ҷавонон, таҳким баҳишдани эҳсоси ватанпарварӣ дар дили онҳо пешбинӣ шудааст.

Яке аз ҷуниб лоиҳаҳо сарфароз гардондани ғолибони ҳудудии озмуни «Маҳаллаи маънавиятша баланд» буд, ки ба вуқӯ пайваст.

Дар акс: лавҳае аз чорабинӣ.

Ақсбардор: Шухратёр ОРТИҚБОВЕ (ЎЗА).

ОБОДӢ АЗ МАҲАЛЛА САР МЕШАВАД

Ҳокими виллояти Намангон Шавкат Абдураззоқов дар ноҳияи Қортоқ бо қорҳои сохтмон ва таъмири роҳи шинос шуд. Дар маҳаллаи А. Навой 43 км роҳе, ки бо маркази ноҳия пайваст мешавад, мумфарш гардид.

Ғайр аз ин, ба мақсади таъмири бехатарии ҳаракати автомобилҳои роҳҳои ва сеҳ гардонда, ба ду тарафи он ҷароғҳои шабона низ насб карда шуд. Барои бехатар ва озод ҳаракаткунӣ пидедаҳо низ шароитҳо фароҳам оварда шуд. Инчунин роҳи зеризаминӣ пидедагарди маркази ноҳия аз нав таъмир гашт.

Дар асоси таҷрибаи ширкати «Афёнкараҳисар»-и Туркия оиди туризм қорҳои амалӣ сар шуд. Ҳамкорон чашмаҳое, ки дар ҳудуди ноҳия мавҷуданд, аз рӯйи талаби замон таъмир карда, барои истифода тайёр намуданд.

Фаъолияти яқанд меҳмонхонаи оилавӣ ва сиҳатгоҳҳо низ аз назар гузарон-

да шуд.

Ба оби шифобахши маъданҳои ноҳия эътибор дода, аз он пура ва бомасад истифода бурдан таъкид шуд.

Қорхонаи «Келажак сифат текстиль»-и маҳаллаи Гулшан либосҳои бачагона истеҳсол мекунанд. Барои васеъ намудани фаъолияти қорхона аз тарафи ҳокимият 40 дона мошини дарздӯзӣ ҷудо шуд, ки 50 нафар бонувоҷро бо қор таъмин хоҳад намуд.

Шоҳида ДАМИНОВА,
мухбири «Овози тоҷик»
дар виллояти Намангон.

САЛОҲИЯТИ САЙӢӢ БАЛАНД МЕГАРДАД

Маълум аст, ки дар қаламрави ҷумҳурӣ ҳудуду манзилҳое ҳастанд, ки бо ин ё он ҷиҳат қолибият доранд. Онҳо торафт бештар таваҷҷуҳи одамону ба худ мешаванд. Ба вучуд овардани шароити мусоид барои баланд бардоштани салоҳияти сайёҳӣ, хосса дар ҳудудҳои қолиб, масканҳои зебо масъалаи муҳим ба шумор меравад.

Бинобар ин ҳоло бештар дар деҳоти қуҳи хона меҳмонхонаҳо таъсис меёбанд. Табиист, ки ба амал баровардани ин гуна қорҳои хайру савоб, бунёдқорҳои барои ба ҳадафҳо расидан мусоидат хоҳад кард. Сарвари давлат ҳар бори аз ин боб суҳан гуфта ба қор даровардани имкониятҳои мавҷударо таъкид менамояд.

Виллояти Ҷиззах низ им-

кониятҳои зиёд дорад ва дорои салоҳияти баланди сайёҳӣ мебошад. Аз ҷумла, дар ноҳияи Зомин тайи ду сеҳ сол иншооти зиёд қад афроктад. Бунёди роҳи кӯпруки танобшакл, меҳмонхонаҳо далели ин гуфтаҳост. Алҳол дар ноҳияи Фориш низ масканҳои зиёди истироҳатӣ ба вучуд омаданд. Барои мисол тайи ду сеҳ соли охир се меҳмонхонаи замонавӣ, 15

то хонаи меҳмони дорои 146 ҷой, қор кемпинге, ки 173 нафар меҳмонро ба истиқбол гирифта метавонад, арзи вучуд карданд.

Шаҳраи Хонбандӣ, ёдгориҳои атрофи мамнӯғҳои «Нурато», сангнавишҳои сойҳои Ӯҳму Моҷарму Андагин, дарахти яқандҳазорсолаи Арча аз ҳамаи ҷумлаанд. Арчаи ҳазорсолаи Моҷарм 24 метр диаметр дорад, баландиаш 20 метр аст. Албатта, ин ёдгориҳои таърихӣ сайёҳҳои хориҷиро мутаваҷҷеҳ месозад.

Ба ғайр аз ин, атрофу акнофи қӯли Айдар ҳам барои тамошои одамон мақбул аст. Ҳоло дар соҳилҳои қӯл маскани истироҳати «Oxus Adventure» дар ихтиёри мардум аст. Дар

ин ҷо бо усули фини даҳ хона сохта шудааст. Даҳҳо юрта қад афроктааст. Ба қатори деҳу маҳалҳои истироҳатӣ Сайёд низ ҳамроҳ шуд. Ба наздикӣ гуруҳи хабарнигорон ба ин деҳаи наздиқуҳӣ саёҳат намуда, аз шароити объектиҳои сайёҳӣ дидаи карданд.

Дар ҳудуди мамнӯғҳои давлатии «Нурато» 16 гектар замин маҳз барои парвариши гӯсфандони северсеҳ ҷудо карда шудааст. Акнун сайёҳон метавонанд бо чашми худ аз наздик гӯсфандон (гурмоҳ)-ро бинанд.

Анорбой НАЗАРОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик».

«ТӢПӢ ДӢХТАМ – РИШТАҲОЯШ АЗ ТИЛЛО»

Ҳар маҳал бо касбу ҳунари ҳоси худ маъруф аст. Ҷуст низ бо ҳунарамандӣ машҳур аст.

Дар мамлакатамон барои равнақёбии ҳунару ҳунарамандӣ эътибори хосса дода мешавад. Ба ин муносибат ва мувофиқи қарори Президент вобаста ба боз намоён кардан, тақмил додани мероси ғайримоддӣи маданият ва арзишҳои миллий, онҳоро ҳамаҷониба муҳофизат кардан, бо васеъ ҷалб намудани ҷамоатчиёи намунаҳои онҳоро муайян кардан, ба рӯйхат даровардан, рақамӣ кардан, тарғиб намудан, инчунин бо мақсади намунаҳои қор ҳавфи маҳвшавибудани онҳоро ҳифз кардан ва аз рӯйи онҳо оммавиғардонии таҷрибаҳои пешкадам дар қасри фарҳанги шаҳри Ҷуст тахти мавзӯи «Тӯппӣ дӯҳтам – риштаҳояш аз тилло» машғулотӣ илмӣ-амалӣ ташкил карда шуд. Дар он фаъолон, зиёён, марду занони ҳунараманд, тарғиботчиёи,

масъулон, қормандони маданият ва намоёндогони соҳаи ҳамаи наҳияҳои виллоят иштирок намуданд.

Ҷорабиноро роҳбари шуъбаи маданияти ноҳия Ф. Хилбоев қушода, диор ба мақсад, мазмуну моҳияти тадбир изҳори ақида намуд. Ҷонишини он Гулсӯроҳон Насимхонова оид ба маъвба ва аҳамияти мероси ғайримоддӣи маданият дар пешрафти ҷамъият ва устои ҳунараманд Раҳимҷон Убайдуллоев дар бораи усулҳои тарғибкунии объектиҳои мероси ғайримоддӣи маданият маъруза карданд. Дар музокираҳо роҳбари шуъбаи эҷодиёти ҳалқи виллоят Муслимбек Асилбеков, мутаҳассисони сазорати маданияти виллоят Зокирҷон Шерғозиев ва Маҳмуд Маҳаммадова, ҳамҷунин аз ноҳияи Мингбулоқ Ш. Бекбоев ва Э. Ҷонибекова дар ҳусуси масъалаҳои мадони афқор намуданд. Дар равиши машғулияти илмӣ-амалӣ 70 чараёни дӯхтӯзу тайёркунии тӯппиро дӯзандагон

амалан нишон доданд. Қорди Ҷуст дар 40 чараён сохта мешудааст, аз ин мебарояд, тӯппидӯзии ҷустӣ нисбат ба қордсозӣ заҳматталаб будааст.

Иштирокдорони чорабинӣ дар қорҳои тӯппидӯзии Нурхон Бойбӯева, маҳсусан, аз анъанаи «устоду шоғирд» таассуроти амик бардоштанд.

Ба тадбир суруду рақсҳои дастаи ҳалқии «Ҷуст тароналари» ва дастаи фольклори «Амонёр» файзу футӯҳ ато кард. Ба намоишгоҳи қасри фарҳанги шаҳри Ҷуст вобаста ба чорабинӣ матоҳо, либосҳо, лӯхтаҳои миллий, ҳелҳои тӯппӣ «Зира», «Устухонак», «Барги бед», «Оба», «Домод», «Тӯйбача», «Айбонусха» ва намунаи қорҳои миллии Ҷуст гузошта шуданд.

Ш. МИРЗОЕВ.

Виллояти НАМАНҶОН.

БЕШ АЗ НИМ АСР БО РЀЗНОМА

55 сол пеш хонандагони синфҳои болоӣ ва дар арафаи хатмкунии мактаби миёнаи ба номи Садриддин Айнии деҳаи Чодак будему баробари омӯзиши фанҳо, бо газета ва журналҳои китобхонаи мактабамон низ шинос мешудем, аз ҷумла бо «Ҳақиқати Ўзбекистон» ҳам.

Омӯзгори фанҳои таърих ва ҷамъиятшиносӣ, директори мактабамон Турсунбой Қўшматов (рӯҳаном шод бод) ба ин рӯзнома аз ҳаёти деҳа ва тадбирҳои таълимӣ ҳабабуро мақолаҳо менавиштанд, мо онҳоро бо ҳавас мутолиа мекардем.

То ҳол дар ёд дорам, соли хатмкунии мо хабарнигори «Ҳақиқати Ўзбекистон» дар вилояти Фарғона Каримҷон Муҳиддининов буданд, баъзан доир ба чорабиниҳои мактабу навиҷариҳои Чодак дар газета маълумот дода, бо мо ҳам вохӯроҳои мегузаронданд. Соли 1971 мо мактаби дахсоларо хатм намуда, барои таҳсилу кор ба техникум, мактабҳои олии ва ҳоҷагии халқ равон шудем. Ман донишҷӯи факултети журналистикаи Донишгоҳи давлатии Тошканд шудам, ҳар таътил ба деҳа омада, дар китобхонаҳои мактабу кишлоқ китоб, журнал ва газета, аз ҷумла, «Ҳақиқати Ўзбекистон»-ро варақ мезадам, меҳондам.

Санитар ҳавас ба амал табдил ёфт. Аз нимаи дууми солҳои 80-уми асри сипаришуда дар рӯзнома аз нағвонӣ ва корҳои дар ноҳия ағҷомефта хабару мақолаҳо менавиштагӣ шудам. Аз шӯъбаҳои маданият ва ҳоҷагии кишлоқи рӯзнома мактубҳо меомаданд. Дар онҳо доир ба на-

виштаҳоям маслиҳатҳо меоданд. Ман ба онҳо амал мекардам ва ба комёбиҳои сазовор мешудам.

Баъд аз истиқлолияти Ватанамон газета номи, аслии худ «Овози тоҷик»-ро гирифт. Ман онро боз бо завқу шавқ ба мутолиакунӣ даромадам. Мақолаҳои устодон, олимони адабиётшиносро доир ба ҳаёт ва фаъолияти адибони тоҷик Садриддин Айний, Абулқосим Лоҳутӣ, Мирзо Турсунзода, Сотим Улуғзода, Мирсаид Миршакар, Чалол Иқромӣ, Раҳим Ҷалил, Бокӣ Раҳимзода, Лоик Шералий ва дигарон бо қаноатмандӣ мутолиа менамудам.

Дар байни солҳои 2000-2017 бо навиҷа хабару мақолаҳо аз ҳар соҳа фаробтар шудам. Дар ин миён бо мухбири газета дар вилояти Намангон, Худораҳмаҷи Анвар Муродов, ки ба ноҳияи мо зуд-зуд барои ошно шудан бо нағвонӣ, бунёдқориҳо ва масъалаи обуна меомад, шинос шудам. Бо ӯ гоҳ-гоҳ вохӯрда, ҳамсуҳбат мешудам.

Дар ёд дорам, ки дар яке аз шумораҳои онвақтаи газета оид ба тоҷикони Чин мақолае хонда, аз вучуд доштани ҳаммиллатон дар он ҷо ҳам ба ҳайрат афтодам ва ҳам шод гашта, таассуроти худро дар ин бобат ба рӯзнома навишта фирисотдам.

27 июни соли 2012 бахшида ба Рӯзи матбуот ва воситаҳои ахбори оммавӣ мақолаи Шоҳқасҳори Муҳаббатзод «Ҳиммати попиён» бо сура-таш дар «Овози тоҷик» чоп гардид. Дар он доир ба саҳифаи тоҷикии рӯзномаи ноҳиявии «Поп тонги», сифату мазмуни он фикрҳои ҳуб

Шўҳрат ИНЪОМОВ, журналисти собикадор.

Ноҳияи Попи вилояти НАМАНГОН.

гуфта шудааст. Солҳои 2012 – 2013 дар «Овози тоҷик» мақолаҳои ман тахти унвони «Муъҷизаҳои табиат», мавзӯҳои «Бойчечакҳои сабзи қанори кўл», «Оби сеҳрнокӣ «Чур-чурмомо», аз ҷумла, «Ҳифзу ҳимояи пиронсолон», «Нафақахўрону ногироён мамнунанд», «Дар оғуши «Офтобча» ва ғайраҳо чоп гардиданд, ки аз ин ман хеле шод шудам.

Алҳол ба синни 70 қадам мондам, «Овози тоҷик» то ҳол ҳамроҳи ман аст. Зимистони соли равон, вақте ба сафари хориҷа рафтам, рӯзнома ҳамроҳам буд.

Ба қарибӣ нашрияи садсола мешавад, ман аҳли эҷод ва тамоми гезетахоноро бо фарорасии ин ҷашни бузург аз тахти дил муборакбод мекунам.

Умед дорам, ки рӯзномаи дўстдоштаамон – «Овози тоҷик» минбаъд низ бо сифату сермазмунтар чоп гардида, ба хонандагон завқу шавқ ва рӯҳбаландӣ мебахшад.

Шўҳрат ИНЪОМОВ, журналисти собикадор. Ноҳияи Попи вилояти НАМАНГОН.

ПЕШРАВИИ ФАЪОЛИЯТИ МАРКАЗ БА ФИДОИЁНИ МИЛЛАТ ВОБАСТА АСТ

Маълум аст, ки бино ба Баённомаи Ассамблеяи генералии СММ аз соли 2011 ба мақсади беҳдошту қавитар гардондани робитаи байни кишварҳо, пойдории сулҳу ваҳдат ва рушди дўстии халқҳо 30 июл «Рӯзи дўстии халқҳо» эълон гардида буд.

То рӯ овардани як ташкилоти бонуфузи ҷаҳонӣ ба ҷунин иқдоми нек дар кишвари мо масъалаи дўстии халқҳо, таҳаммулпазирӣ ҷун ҳамеша дар маркази диққату эътибори ҳукумат буд. Албатта, дар баробарию бародарӣ умр ба сар бурдани миллату халқиятҳои зиёд дар саросари мамлакатамон, нақши фармон ва қарорхое, ки бобати баробархукукии онҳо қабул шудаанд, муҳим аст. Дар таҳрири нави Қонуни Ассосии мо, ки ба сифати Сарқонуни халқ эътироф шудааст, тамоюли «Ўзбекистони Нав – давлати иҷтимоӣ» қатъиян муайян гардидааст, ки беҳуда нест. Зеро дар поёи «давлати иҷтимоӣ» ғояи олиҷанобӣ ғиромидоштии қадри инсон нуҳуфтааст ва он маънои қафолоти ҳуқуқ ва озодии ҳар як шаҳрванд, манфиатҳои қонуни ва миллии онро дорад.

Бояд эътироф намуд, ки дар мамлақати мо ҷиҳати омӯхтан, ҳифзи намурад ва рушди фарҳанг, урфу одат, анъанаҳои миллии миллатҳои гуногун мақзаҳои милливу фарҳангӣ низ қўшиш ба ҳарч меҳидҳанд.

Бояд эътироф намуд, ки дар мамлақати мо ҷиҳати омӯхтан, ҳифзи намурад ва рушди фарҳанг, урфу одат, анъанаҳои миллии миллатҳои гуногун мақзаҳои милливу фарҳангӣ низ қўшиш ба ҳарч меҳидҳанд.

Боиси хушнудист, ки дар Самарқанд қасри «Дўстии халқҳо» бунёд гардида, дар ин ҷо беш аз 10 маркази миллию фарҳангӣ фаъолияти худро идома меҳидҳанд, ки яке аз онҳо маркази фарҳангӣ тоҷикон ва тоҷикзабонони Самарқанд буда, мақсад ва мароми он низ пойдорустувории анъанаҳои неки дўстӣ, садоқат ба арзишҳои миллии ва пос доштани расму оинҳои аҷдодӣ аст.

Танзимии анъанаҳои миллии – тақозои замон. Он дастовардҳои маънавию маърифатӣ, ки инсоният дар тўли фаъолияти дуру дарозӣ таърихӣ ба вучуд овардааст, фарҳанг меноманд. Метавон эътироф намуд, ки як қисми ҷудонапазирӣ фарҳанги бе-назирӣ тоҷикон дар Самарқанди қўҳан ба вучуд омадааст ва ҳоло низ ривчуи равнақ меёбад. Сарвари давлати тоҷикон дар ҳар як баромади худ таъкид мекунад, ки фарҳанг ифодагари рўҳи миллии, расму оин, анъана ва хотираи таърихӣ ҳар як халқу миллат аст. Омилҳое, ки ба пешрафти фарҳанг мусоидат мекунад, зарурияти тақимл додан мебошад. Маркази

фарҳангии тоҷикон ва тоҷикзабонони Самарқанд минбаъд низ қўшиш ба ҳарч меҳидҳад, ки ҳосатан забони модарӣ дар асоси ҷорчуъбаи қонун гу-стариш ёбад.

Барои пешравии фаъолияти маркази хизматӣ шоиста ба беминнатӣ фидоии миллиату забони модарӣ лоқӣ таҳсину ситоиш аст. Масалан, адиби номдори тоҷик Адаш Истад дар хона-музеи Устод Садриддин Айний мушовир, журналистони номӣ Шаҳло Аҳорова ва Собирҷон Бурҳонов чорабиниҳои фарҳангиро дар «оинаи нилгун» ва шабақаҳои иҷтимоӣ паҳн ме-кунам.

Мухаррири рӯзномаи «Овози Самарқанд» Баҳодури Раҳмон барои хотирнишон гузаштани анҷуманҳои гуногуни марказ вақти хешро дарг надошта, қўмаки беғаразона мерасонад. Дар чорабиниҳои фарҳангиву маърифии марказ ҳофизу санъаткорон А. Атоуллоев, М. Мавлон, О. Аҳмадова, М. Нави-мов, Х. Ҳамроқулов, шоирӣ нави-сандгон Н. Каримзода, А. Шукӯров, С. Саидмурод, О. Ҳамидзода, Д. Насими, олимони С. Саъдиев, А. Соле-ев, А. Қамарзода, А. Шаро-фитдинова ва дигарон ҳам-фикру ҳамдилӣ моён хастанд.

Дар Самарқанд мактабҳои таҳсилоташ ба забони тоҷикӣ бисёр буд ва ҳоло бо баъзе сабабҳои гуногун шумораи онҳо коҳиш ёфтааст. Фаёло-ни марказ бо дарҳости па-

дару модарон барои қўшода-ни синфҳои тоҷикӣ қўмаки беғарази хешро дарг наме-доранд. Шикоятҳои кам шу-дани вақти барномаи тоҷикӣ дар ширкати симо ва садои вилоят ба қўш мерасад. Мо бо ин масъала низ машғул мешавем.

Дар нақшҳои мо таҷлили рўзҳои таваллути арбобони давлатӣ, пешвоёни илму фарҳанг, рўномаи китобҳои то-занашири ҳамзабонҳо, вохўри бо аҳли фарҳанг, шоирону нави-сандгон, меҳмонон аз Тоҷикистон ва ғайра пешбинӣ шудааст.

Боз як иқдоми нек – му-носиб пешвоз гирифтани ҷашни 33-юми солгарди Истиқлолияти Ҷумҳурии Ўзбекистон аст. Дар ин тад-бири бошқўқ аҳли маркази мо баробари вақилои милли-латҳон дигар фаёл иштирок мекунам. Барномаҳои кон-серти, намоиши либосҳои миллии, вохўри дар гузару ма-ҳаллаҳои тоҷикнишин ба на-қша гирифта шудааст.

Хуллас, сугунмуҳраи фаё-олияти Маркази фарҳангии тоҷикон, ҷун фазилатҳои неки инсонӣ – дўстӣ, садоқат, ваҳ-датӣ ягонагӣ ва эҳтироми қад-рияти ҳамаи миллатҳои Ўзбе-кистон ва халқи дунё хоҳад монд.

Шўҳрат САМАДОВ, раиси Маркази фарҳангии тоҷикон ва тоҷикзабонони Самарқанд.

ДУ ТОРИ ЯК РУБОБЕМ

Дар дунё мамлақатҳо бисёранд. Ҳар як кишвар барои худ беҳамтоист. Бахри ман Ватанам – Ўзбекистон ҷу модар азия-мўтабар аст. Зеро маро ҷу фарзан-ди арҷманд ба камол расонд. Чи хеле ки модар ҳамаи фарзандонашро бо як чашм мебинанд, Ўзбекистон низ зиёда аз сад вақилои миллатҳое, ки дар ин кишвари маҳбўб зиндагӣ мекунамд, дўст медорад. Ман ҳамчун як намояндаи миллати тоҷик мефарҳам, ки ба ҳамаи миллатҳо эътибори дунҷанд зоҳир карда шуд. Дар натиҷаи ин имкониятҳо дар мактаби миёна бо забони тоҷикӣ таъ-лим гирифта, дар бахши тоҷикии фа-култети филологии Донишқадаи давла-тии омўзгории вилояти Тошқанд таҳсил намудам. Ҳоло дар мактаби миёнаи ра-

қаи 13-уми деҳаи Варзӣ аз фанни за-бон ва адабиётӣ тоҷик дарс меҳидҳам. Ҳамчун ҳамсол ва ҳамқадами Истиқлол аз ҳар як муваффақияти Ватани азизам мефарҳам.

Имрўз ба забони тоҷикӣ низ китобҳои дарсӣ ва адабиётҳои бадеи нашр мега-рданд.

Аз азал халқҳои ўзбеку тоҷик ёру ба-родар. Дўстии Ҷомиву Навой ба дўстиву рафокати ин халқҳо мисоли равшан аст. Шоир Илҳомӣ Насафӣ гуфтааст:

Ду халқи аз азал ёру бародар тоҷику ўзбек,

Ду қавми босаодат, покгавҳар тоҷику ўзбек.

Зи Ҷомию Навой реша дорад дўстии мо

Ду ҳамтақдирӣ ҳамдил, шеърпарвар тоҷику ўзбек.

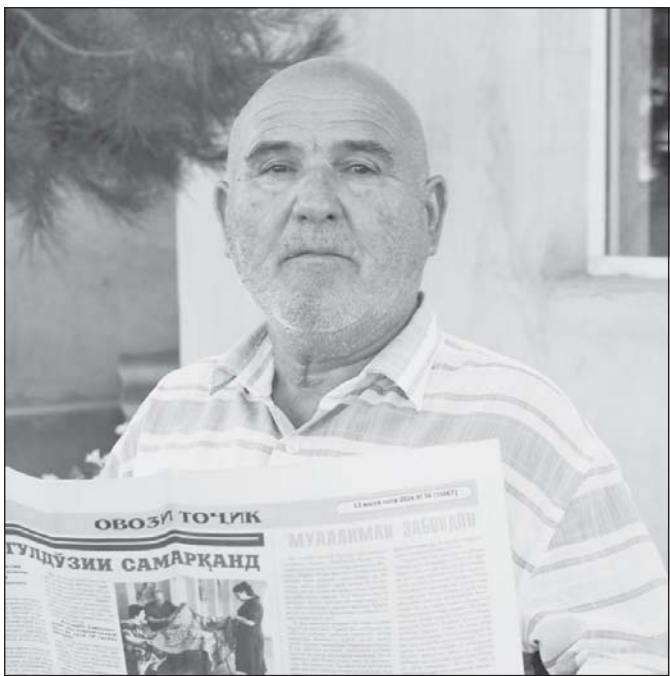
Ин ду халқ гарҷанд бо ду забон харф мезананд, мақсадашон муштарак, ҳам-фикру ҳамҷиҳат ва яқдил мебошанд. Урфу одат ва анъанаҳои онҳо низ як хел аст.

Бигўзор, дўстии халқҳо поянда бод. Дар ин диёри фирдавсмонанд дўстии миллатҳо боз ҳам мустаҳкам гардад. Истиқлолияти Ватанамон пойдор бо-шад.

Рисолат АБДУҶАББОРОВА, муаллими фанни забон ва адабиётӣ тоҷики мактаби рақами 13-уми ноҳияи Ҷуст.

Вилояти НАМАНГОН.

«... ҲАЗОР СОЛ БИЗӢ,...»

Инсон дар шоҳроҳи ҳаёт тавассути дониш, одоб, касбу ҳунари худ соҳиби обрўву иззат мегардад. Омўзгории касбест бошарафу машаққатнок. Кам ан-дар қасон муносиби ин касб шуда метавонанд. Зеро омўзгор пайваста бояд мутолиа намояд ва созгори замон бодад. Му-ҳаммадсаид Холиқов аз зумраи омўзгор-устодонест, ки ҳам дар кори таъ-лиму тарбия ва ҳам дар ободони деҳа саҳми на-заррас дорад. М. Холиқов соли 1954 дар деҳаи Вали-ғунди ноҳияи Масҷоҳи Кўҳи вилояти Суғди Ҷум-хурии Тоҷикистон ба дунё омадааст. Бо амри тақдир солҳои 1963-65-уми асри гузашта ба ноҳияи Бўкаи вилояти Тошқанд муҳожир шуда меояд. Аҳли муҳожирон дар макони нав бо номи Навобод деҳае бунёд месозанд, ки имрўз дар

миқёси ноҳияву вилоят шўҳрати алоҳида дорад. Қаҳрамони мо маҳз дар ҳамин деҳа кору фаъолият бурдааст. Ҳанўз охириҳои солҳои 70-уми асри гузаш-та баъди хатми мактаби 8-солаву адои хизмати ҳарбӣ фаъолияти омўзгории худро оғоз намудааст. Шў-баи гоибонаро аз рӯи их-тисоси география дар шаҳри Хучанди Тоҷикистон хатм намудааст. Наздик 40-сол аз рӯи ин ихтисос ба шогирдон сабақ омўхт. Шогирдони муносиби са-зовор ба ин касбро ба воя расонд, ки имрўз кори ус-тодор давом меҳидҳанд. Қаҳрамони мо дар давоми фаъолияти омўзгории худ борҳо дар вазифаҳои пу-рмасъулияти ҷонишини ди-ректор оид ба корҳои таъ-лим адои вазифа наму-дааст. Донандаи касби худ, ки буд, ҳар як дарсро бо дарки масъулият босифат

мегузашт. Аз рӯи ҳикмати «Нахуст устод бояд, в-он ғае кор, ки ҳар кор бувад бе устод душвор» амал менамояд. Пас аз ба нафақа баромадан аҳли деҳа устодро ҳамчун шах-си қордону фидой ба ва-зифаи раиси маҳаллаи Навобод интихоб наму-данд. Устод тавонист тўли чанд сол ин вазифаро низ муносиб иҷро намояд. Дар қорҳои сари вақт бо газ таъмин қардани аҳолӣ, дар вақтш додани қўмак-пулиҳо, ба саёҳати шаҳ-рҳои таърихӣ бурдани ку-ҳансолону қавонон ва ғайра ғайрати хуб нишон меҳидҳад. Имрўзо бошад, устод Холиқов ҳамчун ра-иси нуруниёни деҳа фаъ-олият дорад. Аллакай дар тўли ду соли охир қўҳан-солонро ба зиёрати шаҳ-рҳои қадимаи Бухоро, Са-марқанд, Хоразм фирис-тод. Ин кори савоб боиси хурсандии қўҳансолон гардид. Ба ғайр аз ин чанд нафар аз қўҳансолон ба истироҳатгоҳҳо рафта истироҳат намуданд. М. Холиқов ба наздики 70-сола мешавад. Ба устод саломати бардавом, хо-наободиву саодати рўзгорро таманно дорем. Бигўзор солҳои сол дар хизмат бошад ин нуруву мадор мудом ҳамроҳаш гардад. Аз номи шогир-дон гуфтаиём:

Ҷуз ин дуот нагўям,

ки Рўдакӣ гуфтааст,

Ҳазор сол бизӣ, сад

ҳазор сол бизӣ!

Сулаймон СОДИҚ,

омўзгори мактаби

рақами 9-уми

ноҳияи Бўка.

Вилояти ТОШҚАНД.

Қонё намурадани эҳтиёҷи рўзафзуни қавонон ба таълиму тадрис талаботи давру замон мебошад. Ба имзо расидани Қарори Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон «Дар бораи чорабиниҳои таъсис додани Донишгоҳи давлатии муҳандисӣ ва агротехнологияи Тирмиз» қавонони ба илм ташнаи вилояти Сурхондарёро беҳад шод гардонид.

ДАР ТИРМИЗ ДОНИШГОҲИ НАВ ТАЪСИС ЁФТ

Маълум, ки имкониятҳои донишгоҳ нисбат ба донишқада хеле васеъ аст. Ба ҳамин мақсад Донишқадаи давлатии муҳандисӣ ва технологияи Тирмиз ба Донишқадаи агротехнологӣ ва рушди инноватсияи Тирмиз ба Донишгоҳи давлатии муҳандисӣ ва агротехнологияи Тирмиз табдил дода шуд. Дар донишгоҳ мутахассисони соҳаи ҳоҷагии кишлоқ, истеҳсолот ва хидматрасонӣ, педагог ва ҳодимони илми соҳаҳои маъзур тайёр карда мешавад. Аз соли ҳониши 2024-2025 сар карда дар донишгоҳ фаъолияти босамари мактаби муҳандисӣ ба роҳ монда мешавад. Қорхонаҳои пурқудрати истеҳсоли ба мактаби муҳандисӣ ба сифати ҳамкор вобаста карда мешавад. Ҳамаи донишҷўне, ки то кунун дар ду донишқада таҳсил гирифтаанд, таҳсили худро дар донишгоҳи нав давом меҳидҳанд. Ҳамчунин, ба толибилмонӣ харду донишқада, ки соли ҳониши оян-да ин даргоҳи олиро хатм меку-намд, дипломи донишгоҳи нав дода мешавад.

Олим ПАНЧИЗОДА, хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Сурхондарё.

ҲАМҶИҲАТИИ БАЙНИ МИЛЛАТҲО МУСТАҲКАМ МЕГАРДАД

Назар ба маълумотҳои СММ дар қураи Замин қариб ду ҳазор халқӣ ва халқиятҳои неки фар-ҳанг, урфу одат, анъана ва ар-лаҳқа гуфтугў мекунамд. Дар ни-зомномаи ин созмони бонуфуз таъкид гардидааст, ки ҳамаи ха-лқияту миллатҳои мухталифи давлатҳои ҷаҳон дар рўҳияи дўстӣ ва ҳамҷиҳатӣ зиндагӣ ку-намд. Аз ин бармеояд, ки ҳамҷи-ҳати байнимиллӣ барои тарақ-қиёти давлатҳои минтақаҳои олам, ҳифзи арзишҳои умумиба-шарӣ хидмат менамояд.

Дар дунёи муосир мавҷудия-ти ҳаргуна ҳафзу хатар, бархўр-ҳои геосиёсӣ масъалаҳои мар-бут ба ҳамҷиҳатиру мураккаб ме-гардонад. Дар ин ва ё он ҳудуд ва минтақаи муайян зиндагӣ кар-дани халқиятҳои гуногун, миёни онҳо ба мушоҳида расидани ҳам-дигарфаҳмӣ, меҳру оқибат, меҳ-моннавозӣ, эҳтироми тарафайн ва ба ҳамин монанд асоси маъ-навият ва ҳамҷиҳатиҳои онҳоро та-шқил меҳидҳад. Ўзбекистон дар

қорроҳаи Роҳи абрешим мавқеъ гузидааст, аз ин рў дар вучуди халқӣ мо фазилатҳои неки фар-ҳанг, урфу одат, анъана ва ар-зишҳои дигар халқҳои ҳамвата-ни худро хурмату эҳтироми наму-дан нуҳуфтааст. Ин фазилат аз азал дар ниҳоди одамон мустаҳ-кам ҷой гирифтааст. Аз ҳама му-ҳимаш ин чиз бахри рушду ин-наҳод. Аз ин бармеояд, ки ҳамҷи-ҳат менамояд. Ин самти ус-тувор ва асосии сиёсати Ўзбе-кистони Нав мебошад.

Дар кишвари офтобии мо беш аз 130 миллату халқиятҳо дўстона, дар фазаи ҳусну тафо-ҳун зиндагӣ ва кор мекунамд. Бо мақсади нигоҳ доштани урфу одат, анъана ва қадриятҳои на-мояндагони ин миллатҳои гуно-гун 153 маркази миллии-фарҳ-ангӣ созмон дода шудааст. Тайи солҳои истиқлолият зиёда аз 500 нафари намояндагони ин марказҳо бо ордену медалҳо сар-фароз гардонид шудаанд. Аз ҷумла, ба 14 нафари онҳо унво-

ни олии «Қаҳрамони Ўзбекистон» дода шуд. Ин маънои дар қонун ва дигар ҳуҷҷатҳои ҳуқуқӣ ифо-даи худро ёфтаанд. Дар мод-даҳои 4 ва 8-уми Сарқонуни Ўзбекистон рўшан ва возеҳ инъ-икос ёфтааст. Саросари ҷумҳури ба 14 забон гуфторҳои радио ва барномаҳои телевизионӣ паҳн ва намоиш мегардад. Бо 12 забон нашрияҳо ба таъб мерасанд. Ҳар сол 30-юми июл ба сифати иди дўстӣ таҷлил карда мешавад. Со-лҳои охир бахшида ба ин сана ҳафтаинаи «Дўстӣ» ва фестивали «Дўстии халқҳо» гузаронида мешавад.

Дар қаламрави ноҳияи Фориш ҳам намояндагони 12 миллат, аз ҷумла тоҷикон бародарвор зин-дагӣ ба сар мебаранд. Тоҷикон асосан дар маҳаллаҳои Ўҳм ва Дўстӣ маскунанд.

Рашид КАРИМОВ, сармуҳаррири рӯзномаи «Фориш тонги».

Вилояти ҶИЗЗАХ.

3000 КАС БО КОР БАНД МЕШАВАД

Вилояти Намангон яке аз ҳудудҳои саноаташ ривчоёфта ба шумор меравад. Дар ин ҷо нафақат қорхонаҳои маҳаллӣ, балки қорхонаҳои хориҷӣ низ бисёранд.

Хусусан, қорхонае, ки либосҳои трикотаж истеҳсол мекунамд, яке аз ҳамин хел қорхонаи фаёли ма-ҳаллӣ ба шумор меравад. Дар «Иф-тиҳор кийим саноат» асосан либо-сҳои мардона ва занона тайёр кар-да шуда, ба экспорт бароварда ме-шавад.

Қорхона бо давлатҳои хориҷи низ ҳамкорӣ дорад. Маҳсулоташ-ро ба яқчанд давлат экспорт меку-намд.

Дар ҳудуди «Янги Ўзбекистон» аз тарафи ҳоҷимият пештар ба қор-хона бо мақсади пўшидани бино барои бофтан, ранг қардани матов, дўхтан ва таққил қардани комплек-

си тайёркунии трикотаж боз 17 гек-тар замин ҷудо карда дода шуда буд. Лоихае, ки қиматаш 181 миллион евро аст, бо муваффақият давом дорад. Ҳоло қорхона ба фаъолияти амалии аввалин шурў намуд ва қабули қоргаронро сар кард. Баъ-ди фаъолияти пурра 3000 кас бо кори муқим таъмин мешавад. Ҷараёни ҷойгиркунии дастгоҳҳо, ки аз хориҷ оварда шудааст, дар авҷ.

Шоҳида ДАМИНОВА, мухбири «Овози тоҷик» дар вилояти Намангон.

